

retű sírkő tartozik. Az eddigi objektumok és leletek arról tanúskodnak, hogy a villa a közelben van, mert a leletanyag gazdag, sok importált holmit (sigillátát, üveget) tartalmaz. Eddig nem találtunk viszont kőépületet. Valószínűnek tartom, hogy a főút közelében folytatott ásatások csak a villatelepülés gazdasági, kereskedelmi, iparos részét érintették. A most talált boronavázás épület is ezek egyike. Maga a főépület az úttól beljebb lehetett. Fontosnak találnám a település Cup és Kerka közötti részét régészeti védelem alá helyezni.

Az ásatás a Kerka-völgyi mikrorégiós ásatások keretében zajlott, 140e Ft-os keretből, melyet részben az MTA Régészeti Intézete finanszírozott OTKA témából, részben a Zala Megyei Múzeumi Igazgatóság.

A leletek a zalaegerszegi Göcseji Múzeum gyűjteményébe kerültek.

REDŐ FERENC

423. Zalaegerszeg, Nekeresd, Ritkai-dűlő

(Zala megye) Ró

1999. márciusában a Zala Megyei Múzeumok Igazgatóságának munkatársai végeztek terepbejárást a 76. sz. főközlekedési út Zalaegerszeget északról elkerülő szakaszának kijelölt nyomvonalán. Ekkor került elő a 63/22. topográfiai lelőhelyszámmal ellátott Zalaegerszeg, Nekeresd, Ritkai-dűlő lelőhely. A dombon római kori cserepeket gyűjtöttek (Göcseji Múzeum Adattára 2192-99/4).

2000. július 3–20. között folytattunk régészeti megelőző szondázó feltárást a területen. A Múzeum és a Közútkezelő Kht. korábbi megállapodása alapján a feltárást 450 m² területen folyt. Célunk annak kiderítése volt, hogy a terepbejárást során előkerült római kori cseréptöredékek milyen típusú településnyomokat jeleznek.

A feltárást kutatóárokokkal végeztük, összesen tizenkét 2 m széles, 25, illetve 12 m hosszú felületet nyitottunk, az altalaj két ásónyom mélységben jelent meg. Több árokban biztonsági szondát is mélyítettünk.

A régészeti kutatás bebizonyította, hogy a terepbejárást során lokalizált helyszínen római kori település volt. A kutatóárokban sikerült megfigyelnünk egy igen vékony kultúrréteget, amelyből római kori cseréptöredékek (terra sigillata is) kerültek elő. Az ásónyomként gyűjtött kerámiaanyag jellegzetesen római ugyan, azonban szűkebb kronologizálásra nem nyújt lehetőséget, így csak annyit mondhatunk, hogy ez a terület a római kor egy szakaszában lakott volt.

Sajnos konkrét településnyomokat nem tudtunk rögzíteni, mindössze két bizonytalan körvonalú foltról mondhattuk el, hogy korabeli gödör volt. Ennek oka, hogy a lelőhely az idők folyamán elpusztult. Az erózió, és valószínűleg az, hogy korábban itt gyakorlótér volt, ahol harckocsik is megbolygatták a földfelszínt, a római kori település régészeti kultúrrétegeit lepusztította, annak csak nyomai figyelhetők meg. Az előkerült szórvány-

és rétegleletek a zalaegerszegi Göcseji Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Munkatárs: dr. Kvassay Judit.

SZÁRAZ CSILLA

424. Zalalövő

(Zala megye) LT, Ró, N

Zalalövőn, a magyar-szlovén vasútépítés kapcsán 2000. május 31. és június 24. között megelőző régészeti ásatás folyt a vasúti pálya alatt a 86-os fő közlekedési úttól Ny-ra eső szakaszon. A feltárt felület kb. 400 m², a régészeti érték sztratiográfia 140 cm-től 290 cm-ig terjedt.

Az ásatás a lelőhelynek olyan területén folyt, ami az összes eddigihez képest a legközelebb esik a Borostyánkő-útnak a Zala folyón megfigyelt átkelő pontjához, mintegy 60–70 m-re ÉNy-ra van attól. Az átkelő az úthoz hasonlóan nemcsak a római korban volt használatban, hanem korábban is az É-D irányú közlekedés ismert útvonala volt. Az ásatás területének másik jellegzetessége, hogy a Zala egykori partján, illetve annak közelében van. Mivel a település elsőrendű szervező elve a rajta áthaladó út, illetve az átkelési pont, ezért a most megásott területen a történetileg legkevésbé jelentékeny periódusokban is megfigyelhetők voltak az élet nyomai. A neolitikumtól a vaskorig szórványosnak mondható, de folyamatos, értékelhető leletanyag volt az egykori vízparti sávon.

A római kort megelőző kelta anyag már településre utaló mennyiség. A megásott területen négy gödörből, illetve ugyancsak a vízparti sávból valók a jobb minőségű grafitos, illetve a meszes soványítású, kézzel formált, seprűs díszítésű cserepek. Egy áttört tűtartójú, nagyméretű szárnyas fibula is a kelták jelenlétére utal.

A római kor leghangsúlyosabb periódusa a megásott területen a katonai tábor első fázisa, amelyet a Kr. utáni első évszázad 20-as éveitől a század közepéig szoktunk keltezni. A korszakból nagyméretű boronavázás épületek alapjai kerültek elő, korai sigilláták és három érem keltezik a réteget. Innen került elő egy vaslándzsa is. A tábor második fázisa ezen a helyen sokkal kevesebb változást jelent az objektumokban, mint azt máshol megfigyelhettük. A katonai jelenlét megszűnte után falusias település nyomai következnek. A part közelében sok a tűzhelyfolt, és iparos tevékenység nyomai találhatóak. Nagy mennyiségű félig megmunkált csontdarab utal csontfeldolgozó műhelyre. A Hadrianus által várossá emelt Salla felemelkedésére, szervezettebbé válására utal az a 4,5 m széles kavicsos alapozású út, ami ÉNy-DK irányban szeli át az ásatási terület K-i részét, és az átkelő pont felé mutat. Az út bazalttal volt burkolva, szélein élére állított bazaltlapokkal kialakítva. Mellette mindkét oldalon boronaházak álltak, de ezeknek csak D-i sarkát lehetett megfigyelni, hiszen a legszélső épületek lehettek a vízpart mellett. Ebben a rétegben is sok tűzhelyfolt volt a parti sávon. Jellemzően sok őrlőkő és fenőkő került elő a házi szürke, illetve a színvonal-